

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ,
ДОВКІЛЛЯ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ**
Мінекономіки

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 200-47-53, факс (044) 253-63-71,
e-mail: meconomy@me.gov.ua, сайт: www.me.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508596

від _____ 20__ р. № _____

На № 5829/0/2-25 від 17.10.2025 р.

Виконавчий комітет
Синельниківської міської ради
Дніпропетровської області

Про стратегічну екологічну оцінку

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України розглянуло внесений до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки (справа № 15-07-15497-25) проєкт документа державного планування «Внесення змін в генеральний план міста Синельникове Дніпропетровської області» (далі – Проєкт), звіт про стратегічну екологічну оцінку (далі – Звіт) та надає наступні зауваження і пропозиції.

1. На території міста Синельникове розташовані малі річки Ворона та її права притока р. Б. Широка, а також р. Б. Парна (в тому числі її права притока балка Б/н 1) і верхів'я р. Б. Калинівка, які є лівими притоками р. Нижня Терса. Також розташовані три ставки: два ставки на р. Ворона площею 4,29 га та 0,27 га; ставок на р. Б. Парна площею 5,2 га.

З огляду на це у Проєкті та Звіті необхідно додаткового опрацювати та врахувати питання дотримання вимог статей 80, 87, 88, 89, 91 та ін. Водного кодексу України щодо водоохоронних зон (далі – ВЗ), прибережних захисних смуг (далі – ПЗС), смуг відведення (далі – СВ) та охорони водності малих річок.

При цьому слід взяти до уваги, що:

мають бути враховані вимоги статті 60 Земельного кодексу України та статті 88 Водного кодексу України, зокрема щодо нормативної ширини ПЗС, яка не повинна необґрунтовано зменшуватися, а також враховано, що у випадку схилів крутизною понад три градуси ширина ПЗС подвоюється;

ПЗС встановлюються на земельних ділянках всіх категорій земель, крім земель морського і внутрішнього водного транспорту, а їх межі мають позначатися у всіх відповідних випадках за наявності відповідних водних об'єктів;

відповідно до Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них (далі – Порядок 486), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.05.1996 № 486:

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Кіндратів Віталій Зіновійович**

Сертифікат **6FA97849F1B2570D0400000089850200D3900800**

Дійсний з **10.09.2025 18:57:00** по **10.09.2026 18:57:00**

Мінекономіки

6102-06/76600-06 від 10.11.2025

«у межах водоохоронних зон виділяються землі прибережних захисних смуг та смуги відведення...» (пункт 4), отже, ПЗС та СВ відносяться одночасно до ВЗ;

до складу ВЗ обов'язково входять заплава річки, перша надзаплавна тераса, бровки і круті схили берегів, а також прилеглі балки та яри (пункт 3);

зовнішня межа ВЗ визначається:

найбільш віддаленою від водного об'єкта лінією «затоплення», «тимчасового та постійного підтоплення» (пункт 7);

з урахуванням «лісових насаджень, що найбільшою мірою сприяють охороні вод із зовнішньою межею не менш як 1000 метрів від урізу меженного рівня води» (пункт 8) та ін.

Відповідно до пункту 10 Порядку 486:

«У межах населених пунктів водоохоронні зони, прибережні захисні смуги та пляжні зони встановлюються згідно з комплексними планами просторового розвитку територій територіальних громад та генеральними планами населених пунктів, а в разі їх відсутності або коли зазначеною містобудівною документацією межі таких смуг не встановлені:

прибережні захисні смуги визначаються шириною 100 метрів від урізу води морів, морських заток і лиманів і збігаються з пляжними зонами, а для інших водних об'єктів – згідно з частиною другою статті 88 Водного кодексу України;

водоохоронні зони визначаються за проектами землеустрою, зазначеними в пункті 5 цього Порядку.

У разі потреби межі водоохоронних зон, прибережних захисних смуг та пляжних зон можуть визначатися шляхом внесення змін до генеральних планів населених пунктів».

У Проекті має бути враховано, що згідно зі статтею 89 Водного кодексу України у ПЗС уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється:

розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво;

зберігання та застосування пестицидів і добрив;

влаштування літніх таборів для худоби;

будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, навігаційного призначення, гідрометричних та лінійних, а також інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій, майданчиків для занять спортом на відкритому повітрі, об'єктів фізичної культури і спорту, які не є об'єктами нерухомості), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів;

миття та обслуговування транспортних засобів і техніки;

влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо;

випалювання сухої рослинності або її залишків з порушенням порядку, встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує

формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Відомості про обмеження у використанні земель/планувальні обмеження щодо ВЗ та ПЗС повинні бути викладені у відповідності зі статтями 47, 80, 87, 88, 89 та ін. Водного кодексу України та статтями 60, 61 та ін. Земельного кодексу України.

Щодо малих річок звертаємо увагу, що згідно зі статтею 80 Водного кодексу України з метою охорони водності малих річок забороняється:

- змінювати рельєф басейну річки;
- руйнувати русла пересихаючих річок, струмки та водотоки;
- випрямляти русла річок та поглиблювати їх дно нижче природного рівня або перекривати їх без улаштування водостоків, перепусків чи акведуків;
- зменшувати природний рослинний покрив і лісистість басейну річки;
- розорювати заплавні землі та застосовувати на них засоби хімізації;
- проводити осушувальні меліоративні роботи на заболочених ділянках та урочищах у верхів'ях річок;
- надавати земельні ділянки у заплавах річок під будь-яке будівництво (крім гідротехнічних, гідрометричних та лінійних споруд), а також для садівництва та городництва;

здійснювати інші роботи, що можуть негативно впливати чи впливають на водність річки і якість води в ній.

Відповідно до статті 63 Земельного кодексу України:

для забезпечення експлуатації та захисту від забруднення, пошкодження і руйнування каналів зрошувальних і осушувальних систем, гідротехнічних та гідрометричних споруд, водойм і гребель на берегах річок виділяються СВ;

земельні ділянки в межах СВ надаються для створення водоохоронних насаджень, берегоукріплювальних та протиерозійних гідротехнічних споруд, будівництва переправ тощо.

Згідно зі статтею 88 Водного кодексу України наявність СВ не є підставою для не встановлення ПЗС у визначених законодавством випадках.

Відповідно до статті 111 Земельного кодексу України обмеження у використанні земель, безпосередньо встановлені законами та прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами, є чинними з моменту набрання чинності нормативно-правовими актами, якими вони були встановлені.

Згідно зі статтею 17 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» проектні рішення генерального плану населеного пункту повинні включати межі та правові режими всіх режимоутворюючих об'єктів та всіх обмежень у використанні земель (у тому числі обмежень у використанні земель у сфері забудови), встановлених до або під час розроблення проекту генерального плану (у тому числі межі та правові режими територій і об'єктів природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісгосподарського

призначення, земель водного фонду, ПЗС, ВЗ, пляжних зон, інших охоронних зон, зон санітарної охорони, санітарно-захисних зон і зон особливого режиму використання земель).

Вищенаведені вимоги законодавства, серед іншого, мають бути враховані у рамках визначення проектних функціональних зон, переважних (основних) та супутніх видів використання території, режимів та обмежень, а також планування та реалізації заходів з інженерної підготовки та захисту території.

2. У Проекті та Звіті має бути забезпечено врахування та дотримання наступних вимог:

статті 51 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» щодо екологічних вимог до розміщення, проектування, будівництва, реконструкції, введення в дію та експлуатації підприємств, споруд та інших об'єктів;

статті 27 Закону України «Про рослинний світ», згідно якої підприємства, установи, організації та громадяни, діяльність яких пов'язана з розміщенням, проектуванням, реконструкцією, забудовою населених пунктів, підприємств, споруд та інших об'єктів, а також введенням їх в експлуатацію, повинні передбачати і здійснювати заходи щодо збереження умов місцезростання об'єктів рослинного світу;

статті 52 Земельного Кодексу України, відповідно до якої на землях рекреаційного призначення забороняється діяльність, що перешкоджає або може перешкоджати використанню їх за призначенням, а також негативно впливає або може вплинути на природний стан цих земель. На таких землях (крім земельних ділянок зелених зон і зелених насаджень міст та інших населених пунктів, навчально-туристських та екологічних стежок, маркованих трас, земельних ділянок, зайнятих об'єктами фізичної культури і спорту, інших аналогічних об'єктів) допускається будівництво відповідно до чинної містобудівної документації об'єктів житлового та громадського призначення, що не порушують режим використання земель рекреаційного призначення;

статті 60 Лісового кодексу України, згідно якої під час розміщення, проектування, будівництва і введення в дію нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів, а також удосконалення існуючих і впровадження нових технологічних процесів та устаткування, що можуть шкідливо впливати на стан і відтворення лісів, передбачаються і здійснюються заходи щодо усунення негативної дії шкідливих факторів, зокрема викидів і скидів забруднюючих речовин, відходів виробництва, підтоплення, осушення та інших видів негативного впливу на ліси. Забороняється введення в експлуатацію нових і реконструйованих підприємств, цехів, агрегатів, транспортних шляхів, споруд та об'єктів, не забезпечених пристроями, що запобігають шкідливому впливу на стан і відтворення лісів;

статті 23 Земельного кодексу України, якою визначено пріоритетність земель сільськогосподарського призначення, зокрема:

землі, придатні для потреб сільського господарства (крім самозалісених земель), повинні надаватися насамперед для таких цілей:

ведення сільського господарства;

ведення лісового господарства;

створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

для будівництва промислових підприємств, об'єктів житлово-комунального господарства, залізниць і автомобільних шляхів, ліній електропередачі та електронних комунікаційних мереж, магістральних трубопроводів, а також для інших потреб, не пов'язаних з веденням сільськогосподарського виробництва, надаються переважно несільськогосподарські угіддя або сільськогосподарські угіддя гіршої якості;

пункту 4 статті 15 Закону України «Про екологічну мережу України», згідно якого регіональні та місцеві схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі є основою для розроблення усіх видів проектної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності;

ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», зокрема щодо наступного:

розміщення сільськогосподарських комплексів і підприємств повинно забезпечувати збереження природного середовища, виключати можливість розвитку ерозійних процесів, забруднення ґрунтів і водних джерел відходами виробництва (пункт 7.6.5);

у межах території санітарно-захисної зони завширшки 100 м і більше з боку сельбищної території слід передбачати смугу деревно-чагарникових насаджень завширшки не менше 50 м, а з шириною зони до 100 м – не менше 20 м. Вздовж межі території виробничої зони, а також для відокремлення виробничих комплексів один від одного слід передбачати улаштування смуг зелених насаджень завширшки не менше 5 м (пункт 7.6.8);

сільськогосподарські об'єкти, які є джерелами забруднення атмосферного повітря, необхідно розміщувати з підвітряної сторони до житлових територій. У районах з вираженим вітровим режимом необхідно враховувати повторюваність та швидкість вітру (пункт 14.3.1);

протипожежні відстані від будинків, будівель і споруд сільських населених пунктів, а також від меж ділянок дачних поселень та садової забудови до лісових ділянок повинні бути 20 м, 50 м, 100 м – відповідно до дерев листяного, мішаного і хвойного лісу (пункт 15.2.4);

у першому, другому поясах зон санітарної охорони (далі – ЗСО) джерел водопостачання не допускається розміщення тваринницьких ферм, птахофабрик, тепличних підприємств та відкритих майданчиків для зберігання автомашин та розміщення сільськогосподарських ремонтних майстерень, складів мінеральних добрив та отрутохімікатів, а також складів паливно-мастильних матеріалів, місць поховань, скотомогильників, полів зрошення та

фільтрації гноєсховищ, силосних траншей та інших сільськогосподарських об'єктів, які мають вплив на мікробне зараження підземних вод. У третьому поясі ЗСО джерел водопостачання не допускається розміщення складів паливномастильних матеріалів, мінеральних добрив, отрутохімікатів та інших об'єктів, що можуть спричинити хімічне забруднення підземних вод (пункт 7.6.5);

ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування» щодо системи водовідведення;

Правового режиму зон санітарної охорони водних об'єктів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 № 2024, а також ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», зокрема щодо зон санітарної охорони водозабірних споруд (свердловина, шахтний колодязь, каптаж тощо).

3. У Проекті та Звіті мають бути враховані вимоги Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів (далі – ДСП), затверджених наказом МОЗ від 19.06.1996 № 173, зареєстрованих в Мін'юсті 24.07.1996 за № 379/1404, зокрема щодо санітарно-захисних зон та озеленення території.

Відповідно до пункту 6.2 ДСП рівень озеленення території житлової забудови повинен бути не менше 40%, пром підприємств – 30%, ділянок шкіл і дитячих дошкільних закладів – 80%, лікарень – не менше 60%.

Мінімальна площа озеленення санітарно-захисної зони в залежності від ширини зони повинна складати: до 300 м – 60%, від 300 до 1000 м – 50%, понад 1000 м – 40% (пункт 5.13 ДСП).

При проектуванні нових і розширенні існуючих населених пунктів необхідно передбачати рівномірне і безперервне озеленення території з максимальним збереженням і використанням існуючих зелених насаджень. Забороняються нове будівництво, реконструкція, капітальний ремонт та реставрація об'єктів за рахунок території парків, водних акваторій тощо (пункт 6.1 ДСП).

Відповідно до проектних рішень на перспективу передбачено розміщення територій виробничих підприємств 4 та 5 класу шкідливості, індустріального парку та передбачено влаштування виробничих територій альтернативної енергетики в східній частині міста.

Тому додатково зазначаємо, що при проектуванні або реконструкції промислових зон населеного пункту повинні бути розроблені заходи по утилізації рідких і твердих промислових відходів (пункт 8.28 ДСП).

При проектуванні і будівництві міських і сільських поселень, промислових, комунальних і транспортних об'єктів потрібно передбачати заходи, які забезпечують гігієнічні нормативи звуку і вібрації на сельбищній території, приміщеннях житлових і громадських будівель, на території курортно-рекреаційних зон відповідно до санітарних норм (пункт 8.38 ДСП).

Містобудівні методи захисту від шуму та вібрації повинні включати заходи по зонуванню території населених пунктів, раціональному плануванню і

організації вулично-дорожньої мережі, створенню санітарно-захисних зон навколо основних стаціонарних джерел акустичного випромінювання (пункт 8.41 ДСП).

Також слід врахувати, що відповідно до пункту 5.10 ДСП у санітарно-захисних зонах не можна допускати розміщення:

житлових будинків з придомовими територіями, гуртожитків, готелів, будинків для приїжджих, аварійних селищ;

дитячих дошкільних закладів, загальноосвітніх шкіл, лікувально-профілактичних та оздоровчих установ загального та спеціального призначення зі стаціонарами, наркологічних диспансерів;

спортивних споруд, садів, парків, садівницьких товариств;

охоронних зон джерел водопостачання, водозабірних споруд та споруд водопровідної розподільної мережі.

Звертаємо увагу, що відповідно до пункту 5.4 ДСП санітарно-захисну зону слід встановлювати від джерел шкідливості до межі житлової забудови, ділянок громадських установ, будинків і споруд, в тому числі дитячих, навчальних, лікувально-профілактичних установ, закладів соціального забезпечення, спортивних споруд та ін., а також територій парків, садів, скверів та інших об'єктів зеленого будівництва загального користування, ділянок оздоровчих та фізкультурно-спортивних установ, місць відпочинку, садівницьких товариств та інших, прирівняних до них об'єктів, в тому числі: для підприємств з технологічними процесами, які є джерелами шуму, ультразвуку, вібрації, статичної електрики, електромагнітних та іонізуючих випромінювань та інших шкідливих факторів – від будівель, споруд та майданчиків, де встановлено обладнання (агрегати, механізми), що створює ці шкідливості.

Також стосовно проєктних рішень щодо розміщення індустріального парку на території міста пропонуємо у матеріалах Проєкту та Звіту врахувати:

положення Стратегії розвитку індустріальних парків на 2023-2030 роки, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.02.2023 № 176-р, що, зокрема передбачає забезпечення розвитку індустріальних парків з урахуванням пріоритету екологічної безпеки, збереження та розвитку природоохоронних територій та об'єктів, затвердження на законодавчому рівні моделі еко-індустріального парку, державне стимулювання розвитку еко-індустріальних парків і трансформації індустріальних парків в еко-індустріальні парки (ціль 9);

що згідно зі статтею 4 Закону України «Про індустріальні парки» функціонування індустріальних парків спрямоване, зокрема на сталий розвиток та захист навколишнього природного середовища;

що відповідно до статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» облаштування індустріальних парків належить до видів діяльності щодо яких є обов'язковим здійснення оцінки впливу на довкілля.

4. Оскільки проєктними рішеннями передбачено розміщення автомобільної заправної станції (далі – АЗС), рекомендуємо урахувати в

Проекті вимоги ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», зокрема щодо наступного:

під час розміщення АЗС поблизу лісових ділянок (у тому числі парків, скверів), насаджень і посівів сільськогосподарських культур, де можливе поширення вогню, по периметру меж території АЗС необхідно передбачати наземне покриття, що не поширює полум'я по своїй поверхні, або зорану смугу завширшки не менше 5 м. Відстань від АЗС до посівів сільськогосподарських культур слід визначати не менше 30 м (підпункт 10.8.19);

не допускається розміщення і функціонування АЗС усіх типів у межах озелених територій загального користування, лісів, лісопарків, об'єктів і територій природно-заповідного фонду та їхніх охоронних зон, об'єктів і територій культурної спадщини та їхніх охоронних (буферних) зон, зон охоронюваного ландшафту (підпункт 10.8.28).

Насамкінець нагадуємо, що замовник має забезпечити інформування про затвердження Проекту відповідно до вимог статті 16 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», при цьому просимо зазначити реєстровий номер справи.

Також відзначаємо обставини, пов'язані з збройною агресією Російської Федерації проти України та введенням воєнного стану, у тому числі обмеження доступу до низки кадастрів та інформаційних систем, включаючи призупинення функціонування Публічної кадастрової карти України.

Заступник Міністра економіки,
довкілля та сільського господарства України

Віталій КІНДРАТІВ